

ISSN 2309-1606 (print)
ISSN 2616-7662 (online)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Члени редакційної ради

Лі Бенніх-Бьоркман (Швеція)
Володимир Буданов (Росія)
Ольга Гомілко
Ірина Добронравова
Панос Еліопулос (Греція)
Марія Култаєва
Сергій Курбатов
Тетяна Матусевич
Вільям Макбрайд (США)
Пітер Макларен (США)
Ірина Предборська
Сергій Пролеев
Дмитро Шевчук
Петар Яндрич (Хорватія)

Голова наукової ради

Вільям Макбрайд (США)

Члени наукової ради

Джо Бішоп (США)
Томас Сьорен Гоффман (Німеччина)
Ганна Губенко
Ірина Єршова-Бабенко
Світлана Калашнікова
Лариса Кіященко (Росія)
Олена Князева (Росія)
Василь Кремень
Володимир Луговий
Абель Франко (США)
Славомір Штобрин (Польща)

Головний редактор

Михайло Бойченко

Заст. головного редактора

Людмила Горбунова
Віктор Зінченко

Відповідальний секретар

Юрій Мелков

Веб-редактор

Георгій Багдасар'ян

Науковий часопис «Філософія освіти. Philosophy of Education» зареєстровано в міжнародних наукометричних базах даних, електронних бібліотеках, репозиторіях та базах відкритого доступу: DOAJ, ULRICHSWEB, OUCI (Open Ukrainian Citation Index), PhilPaper, CITEFACTOR, MIAR, ERINPLUS, ROAR (Registry of Open Access Repositories), OCLCWorldCat, CYBERLENINKA, BASE.

Адреса редакції:

Інститут вищої освіти НАПН України,
офіс 902, вул.Бастіонна, Київ, 01014.
тел. +38 (044) 286-64-02
e-mail: fil.ed@ihed.org.ua

Сайт журналу:

www.philosopheducation.com

З журналом також можна
ознайомитися на сайтах:
www.nbuv.gov.ua, www.philosophy.ua

© Філософія освіти/Philosophy of
Education

© Інститут вищої освіти НАПН України

УКРАЇНА І УКРАЇНСЬКА ОСВІТА: 30 РОКІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

<i>Сергій Пролеєв (Київ)</i> Вишкіл історією: доба втрачених шансів.....	8
<i>Mykhailo Voichenko (Kyiv)</i> Calling of education: challenges and achievements of independence.....	24
<i>Олег Зубчик, Ольга Зубчик (Київ), Максим Линченко (Кропивницький)</i> Від демографічної кризи до процвітання: українське студентство – ключі до успіху	42
<i>Володимир Волковський (Київ)</i> Незалежність у протистоянні з «руським миром»: філософсько-педагогічний вимір	57

ЗМІНА ПОКОЛІНЬ У ОСВІТІ: СПАДКОЄМНІСТЬ

<i>Алла Макарова (Житомир)</i> Архетипний характер освітньої діяльності особистості: соціально-філософський аналіз	80
<i>Миколай Краснодембські (Польща)</i> Польська реалістична філософія ХХ століття та її освітні імплікації.....	98
<i>Володимир Салій (Київ)</i> Проблема колективної моральної відповідальності: тематичний аналіз колективістської педагогіки Антона Макаренка.....	124

ПОЛІТИЧНІ І ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

<i>Olajumoke Olufunmilola OLAIYA (Nigeria)</i> The Oughtness of the Politics and Culture of 'Created' Identities for Teaching Nigerian History: A Case Study of the Egbe Omo Oduduwa	141
--	-----

ФІЛОСОФСЬКА МЕТОДОЛОГІЯ І ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

<i>Володимир Ратніков (Вінниця)</i> Неминушта актуальність філософії в системі освіти. Частина 1	154
<i>Ірина Добронравова (Київ)</i> Автопоезис в онлайн навчанні	171
<i>Валентин Помогайбо, Андрій Помогайбо (Полтава)</i> Генетичні засади досконалої освіти: філософська рефлексія меж втручання	179

ФІЛОСОФСЬКИЙ ПЕРЕКЛАД ЯК ФІЛОСОФСЬКА ОСВІТА

<i>Ігор Бурковський (Київ)</i> Апологія української кантіани: критика нігілістичної критики першої українськомовної «Критики»	193
<i>Віталій Туренко (Київ)</i> Проблема виховання і освіти дітей в контексті листів піфагорійських філософинь.....	228

ПЕРЕКЛАДИ

Мислительки піфагорійської школи про виховання і людську природу

<i>Феано Кротонська</i> Лист до Евбули.....	240
<i>Мія Кротонська</i> Лист до Філіс	242
<i>Меліса</i> Лист до Клеарети.....	243
<i>Феано Кротонська</i> Лист до Нікострати.....	245
<i>Фінтіс Спартанська</i> Про жіночу розсудливість.....	248
<i>Есара Луканська</i> Про людську природу.....	252
<i>Птолемя Кіренська</i> Піфагорійські першооснови музики (з тексту Порфірія «Коментарі до “Гармоніки” Птолемя»)	254

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

Рецензії

<i>Наталія Бойченко, Світлана Пустовіт (Київ)</i> Огляд ІХ міжнародного симпозіуму з біоетики «здоров'я, медицина та філософія: стратегії виживання» (Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, 15-16 квітня 2021 року).....	261
<i>Леся Панченко</i> «Феномен освіти» Віктора Петровича Андрущенка. Рецензія на монографію	272
Вимоги до подання	277